

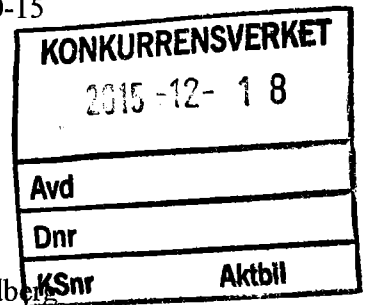
**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**

Avdelning 33

DOM
2015-12-18
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
19630-15

1

SÖKANDE

OmsorgsLyftet Utbildningar AB, 556697-8358

Ombud: Advokaten Erik Olsson och biträdande juristen Olle Lindberg
Advokatfirman Kahn Pedersen
Box 16119
103 23 Stockholm

MOTPARTER

1. Danderyds kommun
2. Järfälla kommun
3. Sollentuna kommun
4. Solna stad
5. Täby kommun
6. Upplands Väsby kommun
7. Vallentuna kommun
8. Vaxholms kommun
9. Österåkers kommun

Ombud: Karin Peedu
Täby Kommun
Kommunledningskontoret
183 80 Täby

SAKEN

Offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller OmsorgsLyftet Utbildningar AB:s ansökan och förordnar att upphandlingen ska göras om.

Dok.Id 672829

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00 E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se	08-561 680 01	måndag – fredag 08:00-16:30

BAKGRUND OCH YRKANDEN

Danderyds kommun, Järfälla kommun, Sollentuna kommun, Solna stad, Täby kommun, Upplands Väsby kommun, Vallentuna kommun, Vaxholms kommun och Österåkers kommun (kommunerna) genomför en samordnad upphandling av vuxenutbildning (grundläggande och gymnasial) i en samarbetskonstellation benämnd "Vux 9" (referensnummer 15/21). Upphandlingen genomförs genom förenklat förfarande enligt 15 kap. lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU. Upphandlingen är indelad i tretton anbudsområden vilka offereras och utvärderas separat. Av upphandlings-PM framgår att det kom in totalt 25 anbud, varav 24 anbud gick vidare till steg tre, den slutliga bedömningen/ tilldelningen. Efter en bedömning av anbudsgivarnas kvalitetsbeskrivningar tilldelades ramavtal inom respektive anbudsområde till de leverantörer som erhållit flest poäng utifrån kriteriet ekonomiskt mest fördelaktiga. OmsorgsLyftet utbildningar AB (bolaget) har lämnat anbud inom anbudsområdena 1, 2, 3, 5, 8, 9 och 13. Av tilldelningsbeslutet som meddelades den 31 augusti 2015 framgår att bolaget inte har tilldelats något avtal.

Bolaget yrkar att upphandlingen ska göras om.

Kommunerna bestrider bifall till ansökan.

PARTERNAS UTVECKLING AV TALAN

Bolaget

Ramavtalets avropsmodell

Ramavtalet är utformat på ett otillåtet sätt med hänsyn till hur avrop får ske. Av 5 kap. LOU följer att det endast är tillåtet att tilldela kontrakt som

grundar sig på ramavtal med flera leverantörer på två sätt; genom en fast rangordning eller genom en förnyad konkurrensutsättning. Enligt förarbetena är det även möjligt att, vid ramavtal med flera leverantörer där alla villkor är fastställda, använda en annan fördelningsnyckel, förutsatt att denna säkrar att tilldelningen av kontrakt sker på ett objektivt sätt. Förfrågningsunderlagets avropsmodell genom en "individvalsmodell" rymms inte inom ordalydelsen i 5 kap. LOU för hur ramavtal får användas.

"Individvalsmodellen" liknar det system som finns inom lagen (2008:962) om valfrihetssystem, LOV. Sådana system får enligt förarbetena användas i undantagsfall för vissa vårdsituationer. Upphandlande myndigheter är i sådana fall underkastade särskilda krav. I syfte att säkerställa tillräcklig objektivitet i förfarandet ska samtliga leverantörer som kvalificerar sig ha möjlighet att delta i valfrihetssystemet, 8 kap. 1 § LOV. Avsaknaden av en uttrycklig reglering av individvalssystem innebär att det uppstår betydande svårigheter att säkerställa att de grundläggande rättsprinciperna enligt 1 kap. 9 § LOU och 1 kap. 2 § LOV upprätthålls. Det saknas en lagstadgad rätt för brukare inom området för vuxenutbildning (jfr Kammarätten i Stockholms avgörande i mål nr 5418-10). Även om LOV inte är tillämplig för den här typen av upphandling så kan det konstateras att den valda avropsmodellen inte uppfyller de säkerhetsvillkor som införts i LOV i syfte att garantera objektivitet vid avrop från leverantörer.

Avropsmodellen tillhandahåller inte objektiva grunder för att fastställa i vilken ordning leverantörerna ska ha möjlighet att leverera, vilket krävs enligt avgörande från Kammarätten i Göteborg i mål nr 7585-13. Avropsmodellen uppfyller inte de krav på objektivitet som följer av principerna om likabehandling och transparens. Kommunerna använder avropsmodellen som ett sätt att kraftigt begränsa befintlig leverantörskrets i området, samtidigt som man försöker skapa en illusion av att det är eleverna själva som får "välja" sin utbildning. Bolaget kommer till följd av modellen att frantas

möjligheten att bedriva den relevanta verksamheten i området. Bolaget har därför lidit eller riskerar att lida skada av överträdelsen på sätt som avses i 16 kap. 6 § LOU.

Utvärderingsmodellen

Kommunerna har brutit mot principerna om likabehandling och transparens genom att tillämpa ett förfrågningsunderlag som är så otydligt att det inte på förhand varit möjligt att utläsa hur bedömningen av anbudet skulle ske eller vad som skulle anges i anbudet för att en anbudsgivare skulle kunna uppnå höga utvärderingspoäng och därmed tilldelas kontrakt. Även om det är tydligt vad en anbudsgivare skulle göra i svarsformuläret så finns det ingen ledning överhuvudtaget i förfrågningsunderlaget till vad som utgör ett bättre eller sämre svar. Samtliga utvärderingskriterier är utformade på ett intetsägande och otydligt sätt. Då endast dessa kvalitativa utvärderingskriterier utvärderas i upphandlingen måste det ställas höga krav på tydlighet och förutsebarhet i förhållande till vad som tillmäts betydelse vid utvärderingen.

Utvärderingsmodellen har öppnat upp för ett sådant godtycke att de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU har trätts för när. Utvärderingsprotokollet säger inget om varför bolaget tilldelats färre poäng än de anbudsgivare som tilldelats kontrakt. Det finns därmed inget sätt för bolaget att kontrollera om kommunerna överhuvudtaget hållit sig till de frågor som skulle utvärderas enligt förfrågningsunderlaget. När det ställs upp icke-ekonomiska utvärderingskriterier krävs det att dessa inte ger myndigheten obegränsad valfrihet samt att kraven är uppföljningsbara och kontrollerbara, vilket bland annat framgår av avgöranden från EU-domstolen. Även denna brist i transparens, vilken innebär att det är omöjligt att kontrollera om utvärderingen skett på ett objektivt sätt, strider mot 1 kap. 9 § LOU. Om kommunerna hade agerat i enlighet med bestämmelserna i LOU och utformat en utvärderingsmodell som varit förutsebar och transparent, så

hade bolaget kunnat lämna ett betydligt mer konkurrenskraftigt anbud. Till följd av kommunernas överträdelse av bestämmelserna i LOU har bolaget emellertid varit förhindrat att lämna sitt mest konkurrenskraftiga anbud, och därmed har bolaget lidit eller i vart fall riskerat att lida skada.

Kommunerna

Kommunerna har inte brutit mot någon av de grundläggande principerna i LOU eller någon annan bestämmelse i LOU. Påstådda överträdelser har varken enskilt eller tillsammans medfört att bolaget har lidit eller riskerar att lida någon skada.

Ramavtalets avropsmodell

I praxis har olika former av individval ("brukarval") tidigare accepterats som komplement till eller avsteg från en rangordningsmodell, särskilt inom vård- och omsorgssektorn. Sedan flera år har rättsliga utredningar pekat på behovet av brukarval även inom andra branscher. Kammarrätten i Göteborg har i mål nr 7585-13 funnit att det för SFI-utbildning var möjligt med ett s.k. individval inom LOU, där den enskilde studenten valde utförare av utbildningen. I förfrågningsunderlaget framgår att några volymer inte kan garanteras. Volymerna beror istället på hur många som vill studera och vad de vill studera. Detta är även beroende av konjunkturen och förändringar på arbetsmarknaden. Således är förutsägbarheten kring volymerna på ett ramavtal för vuxenutbildning låg eller obefintlig. En mer preciserad rangordningsmodell hade inte gjort det lättare för anbudsgivarna att beräkna volymer.

Avrop sker genom att de blivande studenterna söker vissa kurser eller utbildningar i ett utbud via olika typer av ansökningssystem. Val av en viss anordnare kan exempelvis motiveras av att denne har undervisning på

tisdags- och torsdagskvällar nära bostadsorten. De kurser som vid ansökningstidens utgång fått tillräckligt många sökande startar enligt plan. De kurser som inte fått tillräckligt många sökande ställs in och de sökande meddelas att den aktuella kursen inte kommer att ges och uppmanas att söka om. De upphandlande kommunerna är aldrig involverade i sökandet, d.v.s. ”avropandet”, och har därför i praktiken ingen möjlighet att styra eller påverka detta. De leverantörer som inte ingår ramavtal kan inte ens komma att lida skada på grund av avropsmodellen, vilken reglerar tilldelning mellan leverantör ett och två. Det har ingen påverkan för den leverantör som inte är antagen för att ingå ramavtal, vilket är fallet för bolaget.

Utvärderingsmodellen

Hur utvärdering ska genomföras beskrivs i förfrågningsunderlagets punkt 2.5-8. Det som utvärderas är de kvalitativa delarna av anbudet. Svartsbilaga 5.5 samlar ett antal strategiskt viktiga områden kring vilka kommunerna efterfrågat anbudsgivarnas beskrivningar och/eller förslag. Inom varje område har kommunerna brutit ned ett antal avgränsade frågor, där anbudsgivarna har att beskriva hur de avser att bedriva verksamheten. Utfallet av bedömningarna av dessa beskrivningar avgör vilka anbudsgivare som får ingå ramavtal.

Av upphandlings-PM framgår att en grupp om fem erfarna rektorer inom vuxenutbildningsverksamhet gjort bedömningarna av anbudsgivarnas beskrivning i deras respektive anbud. Denna grupp hade återkommande möten som ägnades åt att läsa igenom, jämföra och slutligen även att stämna av sina bedömningar av de inkomna beskrivningarna. Gruppen har arbetat enligt en konsensusmetod och resonerat fram en slutlig poäng för varje enskild beskrivning. Kommunerna har beskrivit att bedömningarna grundas på hur väl frågorna har besvarats. Begreppet ”väl besvarat” innefattar en bedömning av realism och genomförbarhet i det som beskrivits.

Det aktuella underlaget har i vart fall varit tillräckligt tydligt för att normalt insatta företag inom vuxenutbildningsbranschen skulle kunna förstå vad som efterfrågats. Alla anbudsgivare som så önskat har efter tilldelningsbeslutet fått ta del av samtliga övriga anbudsgivares svar på kvalitetsbeskrivningarna och har därigenom haft möjlighet att jämföra svar och på så sätt kontrollera om bedömningarna varit rättvisa. Bolaget har inte heller utifrån denna grund lidit skada.

SKÅLEN FÖR AVGÖRANDET

Utgångspunkter för prövningen

Av 15 kap. 2 § LOU framgår bl.a. att vid offentlig upphandling enligt 15 kap. tillämpas även 1 kap., 5 kap och 16 kap. Avseende femte kapitlets regler om ramavtal är dessa tillämpliga även vid upphandling som sker genom förenklat förfarande, dock ställs inte krav på att minst tre leverantörer måste tilldelas kontrakt när ett ramavtal ingås med flera leverantörer.

De grundläggande principer som ska iakttas vid all offentlig upphandling är principerna om icke-diskriminering, likabehandling, transparens (öppenhet och förutsebarhet), proportionalitet och ömsesidigt erkännande. Prövningen i förvaltningsrätten utgör en kontroll av om det på grund av vad sökanden har framfört i målet finns anledning att vidta sådana åtgärder som anges i 16 kap. 6 § LOU. För att ett ingripande ska bli aktuellt krävs vidare att sökanden kan visa att denne har lidit skada eller kan komma att lida skada på grund av att den upphandlande myndigheten brutit mot någon grundläggande princip eller bestämmelse i LOU.

I 5 kap. 6 § LOU anges att om ramavtal ingåtts med flera leverantörer enligt 5 § får tilldelning av kontrakt som grundar sig på ramavtalet ske genom tillämpning av villkoren i ramavtalet utan förnyad inbjudan att lämna anbud. Kontrakt ska tilldelas den leverantör som har lämnat det bästa anbudet på grundval av de villkor som angetts i ramavtalet.

Relevanta delar av förfrågningsunderlaget

I förfrågningsunderlaget, punkterna 2.5 och 2.8 anges bl.a. följande.

2.5 Utvärdering av anbud

Efter en inledande kontroll av ren formalia kring anbudet och anbudslämnandet, kommer utvärdering att huvudsakligen ske i tre separata steg; (1) leverantörskvalificering, inklusive uteslutningsgrunder, (2) ovillkorliga krav (ska-krav) och (3) tilldelning av kontrakt.

2.8 Steg 3, Tilldelning av kontrakt

Kontrakt kommer att tilldelas det/de anbud som bedöms vara det/de ekonomiskt mest fördelaktiga inom respektive anbudsområde, utifrån följande utvärderingsmodell (s.k. fast-pris-utvärdering)

Det/ de anbud som erhållit flest kvalitetspoäng inom respektive anbudsområde bedöms vara det/de ekonomiskt mest fördelaktiga.

För anbudsområde 1-3 gäller max 36 poäng

För anbudsområde 4 -13 gäller max 44 poäng

Vid lika antal kvalitetspoäng beträffande anbud som kan komma att tilldelas kontrakt inom anbudsområdena 1-3 kommer följande faktorer att successivt avgöra vilket av anbuderna som erhåller kontraktet.

1. Flest poäng avseende Ledningsstruktur (krav 1.1 i bilaga 5.5).
2. Flest poäng avseende Samarbete med pedagogisk personal (krav 1.2 i bilaga 5.5).

3. Om anbudena fortfarande bedöms likvärdiga, kommer en samlad affärsmässig bedömning att avgöra vilket av anbudena som kommer att antas.

Vid lika antal kvalitetspoäng beträffande anbud som kan komma att tilldelas kontrakt inom anbudsområdena 4-13 kommer följande faktorer att successivt avgöra vilket av anbudena som erhåller kontraktet.

1. Flest poäng avseende Samverkan med arbetslivet (krav 1.5 i bilaga 5.5).
2. Om anbudena fortfarande bedöms likvärdiga, kommer en samlad affärsmässig bedömning att avgöra vilket av anbudena som kommer att antas.

Förvaltningsrättens bedömning

Ramavtalets avropsmodell

Frågan i målet i denna del är om det aktuella ramavtalets villkor för tilldelning av kontrakt är utformade på ett sådant sätt att bestämmelserna i LOU och de grundläggande principerna som bär upp lagen samt unionsrätten träds för när.

Den aktuella upphandlingen är indelad i tretton anbudsområden, vilka offereras och utvärderas separat. Kontrakt kommer att tilldelas de anbud som bedöms vara de ekonomiskt mest fördelaktiga inom respektive anbudsområde utifrån en så kallad fast pris- utvärdering. Inom respektive anbudsområde antas två, tre, respektive fyra utbildningsanordnare. Som avropsmodell har kommunerna använt en så kallad "individvalsmodell", dvs. att eleverna väljer var de vill studera. Omfattningen varierar mellan anbudsområdena och kan inte garanteras. En viss vägledning kan ges utifrån tidigare års utfall, men volymerna kan inte garanteras.

Tilldelning av kontrakt grundat på ramavtal ska enligt 5 kap. 6 § LOU ske till den leverantör som lämnat det bästa anbudet på grundval av de villkor som angivits i ramavtalet.

Ett ramavtal med flera leverantörer där alla villkor för senare kontraktstildelning är fastställda ska enligt förarbetena till LOU innehålla villkor i form av rangordning eller annan fördelningsnyckel som säkrar att tilldelningen sker på ett objektivt sätt. En upphandlande myndighet måste under vissa förutsättningar ha möjlighet att frångå den i avtalet fastlagda rangordningen. För att den upphandlande myndigheten ska kunna göra en sådan avvikelse måste möjligheten därtill framgå av förfrågningsunderlaget och utgöra en del av ramavtalets innehåll. I de fall då det inte är möjligt eller är förenat med påtagliga nackdelar att ha en fastlagd rangordning bör dock avtalet innehålla andra grunder för i vilken ordning leverantörerna ska ha möjlighet att leverera. Dessa grunder måste tillgodose kraven på icke-diskriminering osv. För att den upphandlande myndigheten ska kunna frångå den i ramavtalet fastställda ordningen mellan leverantörerna bör särskilda skäl föreligga med hänsyn till föremålet för upphandlingen. (Prop. 2006/07:128 s. 178 f.).

Den aktuella avropsmodellen innebär att de tilldelade leverantörerna inte är inbördes rangordnade utan avropas genom att studenterna väljer utbildningsanordnare. Kommunerna har i yttrande anfört att avrop sker genom att de blivande studenterna söker vissa kurser/utbildningar via olika typer av ansökningssystem. Val av en viss anordnare kan exempelvis motiveras av att denne har undervisning på tisdags- och torsdagskvällar nära bostadsorten. De kurser som vid ansökningstidens utgång fått tillräckligt många sökande startar enligt plan.

Förvaltningsrätten konstaterar att det i förfrågningsunderlaget inte anges närmre hur själva avropet kommer att gå till och utifrån vilka kriterier.

Kommunerna har inte heller närmre redogjort för varför en rangordning av leverantörerna inte har kunnat användas. Inte heller har det framförts några särskilda skäl till varför en ”individvalsmodell” har använts. På det sätt som kommunerna har valt att utforma avropsmodellen har de tilldelade leverantörerna ingen möjlighet att förutse hur och på vilka grunder valet av leverantör kommer att gå till. Leverantörerna har inte heller någon möjlighet att uppskatta eller planera vilka resurser som de ska ställa till förfogande. Kravet på transparens innebära att en leverantör som tar del av ett förfrågningsunderlag ska få klart för sig hur tilldelningen av kontrakt enligt ramavtalet kommer att ske. Om det inte är tydligt vad ramavtalet innebär beträffande tilldelningen kan leverantörer komma att avstå från att lämna anbud i upphandlingen av ramavtalet. Mot bakgrund härav anser förvaltningsrätten att den aktuella avropsmodellen är utformad i strid med bestämmelserna i LOU och de grundläggande principerna.

Utvärderingsmodellen

Frågan i målet i denna del är om utvärderingskriterierna i förfrågningsunderlaget varit otydliga och utformade i strid med principerna om likabehandling och transparens enligt 1 kap. 9 § LOU.

Av förfrågningsunderlaget framgår anbuden utvärderas genom en så kallad fast pris- utvärdering. Inom anbudsområde 1-3 kan maximalt 36 poäng erhållas och inom anbudsområde 4-13 kan maximalt 44 poäng erhållas. De anbud som erhållit flest kvalitetspoäng inom respektive anbudsområde bedöms vara de ekonomiskt mest fördelaktiga. I bilaga 5.5, ”Svarsformulär kvalitetsbeskrivningar”, framgår att anbudsgivaren ska lämna redovisningar avseende följande fem rubriker; 1.1. skolans ledningsstruktur, 1.2. samarbete mellan pedagogisk personal, 1.3. elevinflytande, 1.4. samverkan med lärosäten och arbetslivet (gäller endast anbudsområden 1-3), 1.5. samverkan med arbetslivet och yrkesutbildning (gäller endast anbudsområden 4-13).

Anbudsgivarna ska under respektive rubrik beskriva exempelvis hur skolans ledningsstruktur arbetar, hur pedagogisk personal och annan personal samarbetar, hur eleverna ges reella möjligheter att utöva inflytande m.m. Lämnade svar ligger sedan till grund för bedömningen av anbudet och vilken poäng som respektive anbud erhåller.

Kommunerna har i yttrande framhållit att en grupp bestående av fem erfarna rektorer inom vuxenutbildningsverksamhet gjort bedömningarna av anbudsgivarnas beskrivningar i anbudet. Gruppen har använt sig av en konsensusmetod och resonerat sig fram till en slutlig poäng för varje enskild beskrivning.

Förvaltningsrätten konstaterar att det av förfrågningsunderlaget har varit omöjligt för anbudsgivarna att veta vad som har renderat poäng vid utvärderingen. Anbudsgivarna har endast vetat vilken max-poäng som kunnat erhållas för respektive delfråga. Vilket svar som har gett högre respektive lägre poäng har inte kunnat urskönjas. Utvärderingen av anbudet har lämnat ett stort utrymme för godtyckliga bedömningar och en utvärdering som inte grundar sig på objektiva fastställda kriterier utan istället ger den upphandlande myndigheten ett stort mått av fri prövningsrätt. Förfrågningsunderlaget är därmed utformat i strid mot principen om transparens och det har även funnits en risk för att anbudet inte har behandlats på ett likvärdigt sätt.

Sammanfattningsvis anser förvaltningsrätten att avropsmodellen samt utvärderingskriterierna i förfrågningsunderlaget är utformade i strid med LOU och de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU. Vad härefter gäller frågan om bolaget med anledning av detta har eller kan komma att lida skada gör förvaltningsrätten följande bedömning.

Bolaget har anfört att bolaget till följd av kommunernas överträdelse av bestämmelserna i LOU har gått miste om möjligheten att tilldelas avtal och att bolaget därför lidit eller i vart fall riskerat att lida skada. I målet är fråga om brister i förfrågningsunderlaget vilket har påverkat det konkurrensuppsökande skedet. När det gäller fel i det konkurrensuppsökande skedet anses det tillräckligt att skadan är mer abstrakt beskriven av sökanden och att felet påverkat det sätt på vilket denne har utformat sitt anbud eller att, om felet inte förelåg, ett mer konkurrenskraftigt anbud annars hade kunnat lämnas (jfr Rosén, Andersson m.fl., lagen om offentlig upphandling – En kommentar, s. 611). Med bifall till ansökan om överprövning förordnar förvaltningsrätten således att upphandlingen ska göras om.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga (DV 3109/1A LOU).

Lisa Willman
Förvaltningsrättsfiskal

Förvaltningsrättsnotarien Maya Hald har föredragit målet.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.